

Lescha davart il traffic public en il chantun Grischun (LTrP)

Dals [Data]

Relaschs tangads da questa fatschenta (numers dal DG)

Nov:	872.100
Midà:	720.200
Aboli:	872.100

Il Cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 82 al. 3 da la Constituziun chantunala,
sunter avair gi' invista da la missiva da la Regenza dals ...,

concluda:

I.

1. Disposiziuns generalas

Art. 1 Champ d'applicaziun

¹ Questa lescha regla il traffic public en il chantun Grischun areguard l'avertura, areguard la purschida, areguard las contribuziuns, areguard las competenzas ed areguard la procedura.

Art. 2 Intent

¹ Resguardond ina politica persistenta d'abitadi, d'economia, d'energia, d'ambient e sociala promovon il chantun e las vischnancas il traffic public cun la finamira:

a) da garantir in'avertura commensurada da tut ils lieus coordinond tut il traffic;

-
- b) da garantir l'utilisaziun effizienta dals meds finanzials dal maun public en il rom da las prescripziuns finanzialas;
 - c) d'utilisar l'energia en moda spargnusa ed economica sco er da schanegiar l'ambient;
 - d) da stgaffir stimul per midar sin ils meds da transport publics.

Art. 3 Coordinaziun e collavuraziun

¹ En collavuraziun cun la Confederaziun, cun las vischnancas, cun las corporaziuns da vischnancas sco er cun organisaziuns sumegliantas coordinescha il chantun las mesiras per il traffic public. El las accordescha cun il traffic individual motorisà e cun il traffic da peduns e da velos, uschenavant ch'igl exista in connex cun il traffic public.

² El collavura cun la Confederaziun, cun ils chantuns vischins, cun l'exteriur vischin, cun las vischnancas, cun las corporaziuns da vischnancas, cun organisaziuns sumegliantas sco er cun las interpresas da transport.

Art. 4 Definiziuns

¹ En il senn da questa lescha chapeschan ins:

- a) traffic public da personas: traffic da personas per avrir lieus cun meds da transport ch'èn accessibels per tuttas e tuts e che circuleschan tenor in urari publitgà;
- b) transport da rauba cun la viafier: transport da rauba cun la viafier sco er transtgargiada da rauba en il rom dal traffic cumbinà;
- c) interpresas da transport: interpresas dal traffic public che furneschan ina prestaziun da transport per incumbensa publica;
- d) spazis da traffic: divisiun dals lieus dal territori chantunal en spazis cumparegliabels tenor indicaturs structurals e territorials sco er en quai che riguarda il traffic;
- e) tips d'avertura: attribuziun dals differents tips d'avertura als spazis da traffic. L'avertura cun il traffic public da personas en il chantun Grischun ha lieu en il rom da l'avertura da basa (traffic regiunal da personas ed avertura chantunala minimala) e da l'avertura supplementara u dal traffic local;
- f) purschida: lingia dal traffic public cun in tschert dumber da pèrs da curs. La purschida vegn dividida en differents stgalims da purschida;
- g) contribuziuns da gestiu: contribuziuns che vegnan pajadas – sin basa d'ina cunvegna d'indemnisaziun – per regla sco indemnisaziun dals custs planisads betg cuvrìs en il rom da la procedura d'empustaziun;
- h) contribuziuns d'investiziun u da promoziun: avantatgs finanzials che vegnan concedìs a la petenta u al petent. Ultra da quai ston ellas ed els impunder en moda adequata agens meds finanzials;
- i) novas furmas da mobilitad: purschidas dal traffic da personas e da rauba che circuleschan senza in urari publitgà.

2. Purschida

2.1. PLANISAZIUN

Art. 5 Concept dal traffic public

¹ Il concept dal traffic public serva a planisar a media vista ed a diriger a lunga vista la purschida dal traffic public en il traffic public da persunas e sto vegnir repassà ed approvà periodicamain tras il chantun en il senn d'ina planisaziun successiva.

2.2. AVERTURA

Art. 6 Stgalims da purschida

¹ Il chantun definescha ils stgalims da purschida en ils spazis da traffic.

Art. 7 Tips d'avertura per il traffic public da persunas

¹ Las vischnancas han il dretg d'ina avertura da basa commensurada che correspunda a la dumonda. La purschida vegn adattada tenor ils basegns dals spazis da traffic durant il di e durant la stagiun.

² Las vischnancas che n'adempleschan betg ils criteris tenor l'alineia 1 areguard la dumonda per in'avertura da basa, han il dretg d'ina avertura chantunala minimala. Sco criteri vala per quella in dumber minimal d'abitantas e d'abitants. Davart il dretg d'avertura da fracziuns communalas decida la Regenza.

³ L'avertura supplementara cumpiglia la purschida da traffic che surpassa l'avertura da basa. Ella tegna er quint da finamiras da la politica dals abitadis e da la regiun sco er da finamiras economicas e turisticas.

⁴ Il traffic local cumpiglia l'avertura entaifer in lieu.

2.3. EMPUSTAZIUN

2.3.1. Traffic public da persunas

Art. 8 Avertura chantunala da basa e supplementara

¹ Ultra dal traffic regional da persunas ch'il chantun ordinescha ensemen cun la Confederaziun emposta el in'avertura chantunala minimala da tut ils lieus.

² En collavuraziun cun vischnancas, cun corporaziuns da vischnancas u cun organisaziuns sumegliantas po el empustar in'avertura che surpassa quella tenor l'alineia 1 (avertura supplementara), e quai resguardond la dumonda sco er la rentabilitad.

³ La procedura d'empustaziun sa drizza tenor las disposiziuns respectivas da l'Ordinaziun federala davart l'indemnisaziun dal transport da persunas regional¹⁾ concernent empustaziuns cuminaivlas da la Confederaziun e dals chantuns, uschenavant ch'il chantun na relascha betg disposiziuns divergentas.

⁴ Durant l'onn tranteren da la procedura d'empustaziun da la Confederaziun che dura 2 onns po il chantun adattar l'empustaziun da l'avertura da basa u da l'avertura supplementara.

Art. 9 Traffic local

¹ L'empustaziun dal traffic local è chausa da las vischnancas.

² Quella sto vegnir coordinada cun las chadainas da transport da la purschida surordinada dal traffic public.

2.3.2. Transport da rauba cun la viafier

Art. 10 Rolla dal chantun

¹ Il chantun emposta il transport da rauba cun la viafier da las interpresas da transport ch'èn activas en il chantun Grischun.

3. Contribuziuns

Art. 11 Finanziaziun

¹ Las contribuziuns chantunales vegnan finanziadas sur las finanzas generalas dal chantun.

² Areguard las contribuziuns da gestiun per il traffic public da persunas vala la suandanta priorisaziun dals meds finansials disponibels:

- a) traffic regional da persunas;
- b) avertura chantunala minimala;
- c) avertura supplementara.

3.1. CONTRIBUZIUNS DA GESTIUN

Art. 12 Traffic public da persunas

¹ Il chantun finanziescha ensemen cun la Confederaziun ils custs da gestiun betg cuvrids per l'avertura da basa en il traffic regional da persunas.

² Il chantun finanziescha ils custs da gestiun betg cuvrids per in'avertura chantunala minimala.

¹⁾ CS [745.16](#)

³ La contribuziun dal chantun a favur dals custs betg cuvrids da l'avertura supplementara importa maximalmain 50 pertschient. En cas da pliras vischnancas vegn la part dals custs vi dals custs betg cuvrids da l'avertura supplementara calculada per mintga vischnanca tenor il dumber d'abitantas e d'abitants, nun che las vischnancas fixeschian in'otra clav da repartiziun.

⁴ Las vischnancas finanzieschan ils custs da gestiun per il traffic local.

⁵ Ils custs d'amortisaziun e da finanziaziun d'investiziuns novas e d'investiziuns substitutivas valan per regla sco custs indemnisabels, uschenavant che quels èn vegnids approvads ordavant dals empustaders.

Art. 13 Transport da rauba cun la viafier

¹ Il chantun finanziescha ensemen cun la Confederaziun il transport da rauba cun la viafier.

Art. 14 Cunvegns davart la puschida

¹ Il chantun fa cunvegns davart la puschida cun las interpresas da transport per la puschida da traffic empustada.

² La cunvegna davart la puschida vegn concludida tenor las disposiziuns respectivas da l'Ordinaziun federala davart l'indemnisaziun dal transport da persunas regional¹⁾.

Art. 15 Transport d'autos

¹ A favur dal transport d'autos cun la viafier na vegnan concedidas naginas contribuziuns.

² Ils custs betg cuvrids per singulas colliaziuns pon excepziunalmain vegnir surpigliads dal chantun, sche la gestiun da talas colliaziuns n'è betg supportabla per motivs economics e sch'i dat motivs da la politica regionala u auters motivs impurtants per quai.

Art. 16 Puschidas transcunfinalas

¹ Il chantun po sa participar a l'empustaziun da puschidas transcunfinalas en il traffic da lingia, sche las parts interessadas ordaifer il chantun sa participeschan en moda adequata a la finanziaziun.

² Per trajects curts ordaifer il territori chantunal po il chantun excepziunalmain desister da la participaziun finanziaza da terzas varts.

¹⁾ CS [745.16](#)

3.2. CONTRIBUZIUNS DA PROMOZIUN

Art. 17 Mesiras per promover il traffic public

¹ Per promover il traffic public po il chantun conceder contribuziuns. Las suandantas mesiras pon vegnir sustegnidas:

- a) lingias turisticas en il traffic public;
- b) manaschis d'emprova;
- c) mesiras transcunfinalas;
- d) novas furmas da mobilitad;
- e) mesiras en connex cun il traffic public, che reduceschan essenzialmain l'emissiun da CO₂;
- f) ulteriuras mesiras che faciliteschan l'utilisaziun dals meds da traffic public u che promovon la midada sin quels;
- g) consorzis tariffars.

² Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal per la mesira da traffic public ed importan per regla maximalmain 50 pertschient dals custs betg cuvrids.

³ Sche l'interess dal chantun per la mesira predominescha, po il chantun augmentar las contribuziuns tenor l'alineia 2.

⁴ Exclusa è la promoziun, sche las mesiras èn d'attribuir exclusivamain al traffic local. In'excepziun è l'artitgel 22 da questa lescha.

Art. 18 Lingias turisticas en il traffic public

¹ Il chantun po conceder contribuziuns a favur da lingias turisticas stagiunalas dal traffic public.

² Las lingias turisticas na dastgan betg avoir in caracter d'avertura direct e betg concurrerenzar purschidas dal traffic regional e local regular, mabain ston cuntanscher in effect da midada al traffic public.

Art. 19 Manaschis d'emprova

¹ Durant il manaschi d'emprova po il chantun conceder contribuziuns.

² Suenten la terminaziun dal manaschi d'emprova sto la lingia vegnir finanziada tenor l'artitgel 12 da questa lescha.

³ Il manaschi d'emprova vegn renconuschì durant maximalmain 5 onns.

Art. 20 Mesiras transcunfinalas

¹ Il chantun po conceder contribuziuns a favur da mesiras transcunfinalas, sche quellas cuntanschan in effect da midada al traffic public e sche las parts interessadas ordaifer il chantun sa participeschan proporziunalmain a la finanziaziun.

² Sche la mesira pertutga ina purschida cun in curt traject ordaifer il territori chantunal, po il chantun excepziunalmain desister da la participaziun finanziaria da terzas varts.

Art. 21 Introducziun da novas furmas da mobilitad

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per introducir novas furmas da mobilitad per in'avertura cunvegna ed effizienta.

² Suenter la terminaziun dal temp d'introducziun sto la furma da mobilitad vegnir finanziada tenor l'artitgel 12 da questa lescha.

³ La perioda d'introducziun vegn renconuschida durant maximalmain 5 onns.

Art. 22 Mesiras per reducir l'emissiun da CO₂

¹ Il chantun po conceder contribuziuns a favur da mesiras en connex cun il traffic public, che eviteschan u che reduceschan essenzialmain l'emissiun da CO₂.

Art. 23 Ulteriuras mesiras

¹ Il chantun po conceder contribuziuns a favur da mesiras che faciliteschan l'utilisaziun dals meds da traffic public u che promovon la midada sin quels. Quai èn en spezial:

- a) mesiras d'infurmaziun, da commercialisaziun e da promoziun da la vendita;
- b) ulteriuras purschidas per garantir las chadainas da transport e talas che daventan necessarias en cas d'eveniments extraordinaris;
- c) occurrenz, per las qualas vegn empustada ina purschida supplementara per las persunas participadas e per ils giasts per meglierar la colliaziun cun il traffic public;
- d) mesiras tariffaras che vegnan empustadas dal chantun cun interpresas da transport u entaifer consorzis tariffars. La contribuziun importa maximalmain 25 pertschient dals custs imputabels.

Art. 24 Premissas e relaziun tranter las differentas contribuziuns

¹ Contribuziuns a favur da mesiras per promover il traffic public or da meds financials da la Confederaziun vegnan concedidas tenor lur premissas da contribuziun e ston vegnir resguardadas per fixar la contribuziun chantunala.

² Il dretg da survegnir contribuziuns or da programs da promoziun tenor l'alineia 1 n'ha betg in effect liant per la promoziun chantunala.

³ Contribuziuns da promoziun tenor questa lescha pon vegnir cumuladas. Ensemen cun autras contribuziuns dal maun public na dastgan ellas en total betg surpassar 80 pertschient dals custs per il singul project.

⁴ Las premissas envers l'atgna prestaziun, envers la perdita, envers divergenzas dal project u envers l'utilisaziun per in auter intent resultan dals artitgels 31 ss. da questa lescha conform al senn.

Art. 25 Consorzi tariffars

¹ Il chantun sustegna la collavuraziun tranter las interpresas dal traffic public e stgaffescha las premissas per introducir consorzis tariffars. El po conceder contribuziuns a consorzis tariffars che permettan l'utilisaziun d'in unic bigliet per ina tariffa ch'è independenta dal med da transport e dal lieu da midada.

² Las contribuziuns vegnan pajadas a l'instituziun purtadra.

³ Il chantun ed ils ulteriurs empustaders reglan l'indemnisaziun en ina cunvegna da collavuraziun cun las interpresas da transport.

⁴ Tut las interpresas da transport dal traffic public che survegnan prestaziuns dal chantun e da las vischnancas sin basa da questa lescha pon vegnir obligadas da collavurar en in consorzi tariffar.

3.3. CONTRIBUZIUNS D'INVESTIZIUN

Art. 26 Infrastructuras da viafier ordaifer il fond per l'infrastructura da viafier

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per construir e per engrondir las infrastructuras da viafier che na vegnan betg finanziadas sur il fond per l'infrastructura da viafier da la Confederaziun.

² Las contribuziuns vegnan pajadas da princip a la construidra u al construir da l'infrastructura.

³ Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal. La contribuziun importa maximalmain 50 pertschient dals custs imputabels. En cas da projects d'in interess chantunal spezial po il chantun augmentar las contribuziuns.

Art. 27 Stabiliments da las interpresas publicas da transport sin via

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per construir e per renovar fermadas e terminals da bus dal traffic public. Ils custs per ils access necessaris sco er per ils stabiliments da priorisaziun da bus èn imputabels.

² Las contribuziuns vegnan pajadas a la construidra u al construir dal stabiliment.

³ Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal. La contribuziun importa maximalmain 50 pertschient dals custs imputabels. Sche l'interess dal chantun per ina mesira predominescha, po il chantun augmentar las contribuziuns.

⁴ Per construir e per renovar stabiliments che servan exclusivamain al traffic local na vegnan betg pajadas contribuziuns.

Art. 28 Stabiliments da park and ride e da bike and ride

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per construir stabiliments da park and ride e da bike and ride.

² Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal. La contribuziun importa maximalmain 30 pertschient dals custs imputabels.

Art. 29 Binaris da colliaziun

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per construir e per renovar binaris da colliaziun.

² La definiziun, las premissas, ils custs imputabels sco er las pretensiuns e las cundiziuns per promover binaris da colliaziun sa drizzan tenor las disposiziuns respectivas da la Lescha federala davart il transport da rauba tras las interpresas da viafier e da navigaziun¹⁾, uschenavant ch'il chantun na relascha betg disposiziuns divergentas.

³ Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal. La contribuziun importa maximalmain 30 pertschient dals custs imputabels.

Art. 30 Transport da rauba cumbinà cun la viafier

¹ Il chantun po conceder contribuziuns per construir e per acquistar stabiliments che servan a transferir rauba sin la viafier en il transport da rauba cumbinà cun la viafier.

² Las contribuziuns vegnan fixadas tenor l'interess chantunal. La contribuziun importa maximalmain 50 pertschient dals custs imputabels. Sche l'interess dal chantun per ina mesira predominescha, po il chantun augmentar las contribuziuns.

Art. 31 Atgnas prestaziuns

¹ La petenta, il petent ubain ulteriuras parts interessadas vi da las mesiras, sco vischnancas u terzas varts, ston furnir in'atgna prestaziun adequata.

² Els ston sa participar a la finanziaziun da projects ch'èn d'in interess spezial per vischnancas vischinas betg involvidas.

Art. 32 Perdita

¹ Sche la petenta u il petent cumenza cun la realisaziun dal project u sch'i vegnan fatgas acquisiziuns respectivamain empustaziuns gia avant la garanzia da contribuziuns, na vegnan concedidas naginas contribuziuns.

² Il chantun po permetter a la petenta u al petent da cumenzar anticipadamain cun las lavurs da construcziun u da far anticipadamain l'acquisiziun respectivamain l'empustaziun.

³ Questa permissiun anticipada na dat nagin dretg da survegnir contribuziuns.

¹⁾ CS [742.41](#)

Art. 33 Divergenzas dal project

¹ Sche l'edifizi, il stabiliment u l'empustaziun divergescha da la dumonda che furma la basa per la disposiziun da contribuziun u per la decisiun da contribuziun, po il chantun reducir, stritgar u pretender enavos las contribuziuns per il project.

² La petenta u il petent dastga far midadas essenzialas dal project u talas che chaschunan custs supplementars mo cun l'approvaziun precedenta dal chantun.

Art. 34 Utilisaziun per in auter intent

¹ Sche projects tenor ils artitgels 26 ss. da questa lescha, che vegnan sustegnids dal chantun vegnan utilisads per in auter intent u cuntrari a l'intent, ston las contribuziuns vegnir restituidas proporziunalmain ed immediatamain al chantun.

² En cas excepziunals po la Regenza desister sin dumonda d'ina restituziun.

3.4. ULTERIURAS CONTRIBUZIUNS

Art. 35 Patrimoni istoric e cultural

¹ Il chantun po conceder contribuziuns a favur da mesiras per mantegnair e per intermediar il patrimoni istoric e cultural dal traffic public.

² La promoziun ha lieu sin basa d'ina convegna da prestaziun.

4. Urari

Art. 36 Regiuns d'urari e procedura d'urari

¹ Il chantun fixescha las regiuns d'urari ed ils princips da la procedura d'urari, sch'ellas na vegnan betg prescrittas da la Confederaziun.

² Las regiuns d'urari coordineschan ils giavischs e las dumondas da la regiun respectiva en connex cun il traffic public. Ellas suttamettan al chantun en spezial propostas per concepir la purschida dal traffic public en la regiun e dumondas per giavischs areguard l'urari.

³ Las regiuns d'urari èn libras da concepir la procedura d'urari per la regiun respectiva e pon delegar las incumbensas tenor l'alineia 2 a corporaziuns da vischnancas u ad organisaziuns sumegliantas.

⁴ La Regenza elegia la presidenta u il president d'urari per mintga regiun d'urari.

5. Contabilitad

Art. 37 Contabilitad da las interpresas da transport

¹ Las disposiziuns respectivas da la Lescha federala davart il transport da persunas¹⁾ concernent la contabilitad da las interpresas concessiunadas valan conform al senn per interpresas da transport, che survegnan contribuziuns da gestium tenor l'artitgel 12 alinea 2 ed alinea 3 da questa lescha u che furneschan prestaziuns da transport sin basa contractuala per l'interpresa da transport per ademplir las concessiuns.

6. Cumpetenzas e giurisdicziun

Art. 38 Cussegl grond

¹ Il Cussegl grond fixescha cun il preventiv ils meds finanzials per il traffic public.

Art. 39 Meds legals

¹ Cunter decisiuns da l'Uffizi d'energia e da traffic davart la garanzia u davart la refusa da contribuziuns poi vegnir fatg in recurs administrativ tar il departament superiur.

² Cunter decisiuns dal departament davart la garanzia u davart la refusa da contribuziuns poi vegnir fatg in recurs administrativ tar la Regenza.

³ Davart la garanzia u davart la refusa da contribuziuns, per las qualas i n'exista nagin dretg legal, decida la Regenza definitivamain.

7. Disposiziuns finalas

Art. 40 Disposiziuns transitoricas

¹ Questa lescha vegn applitgada er per proceduras ch'èn gia pendentas il mument da sia entrada en vigor. Exceptadas da quai èn las contribuziuns da sanaziun tenor la Lescha federala davart l'eliminaziun dals dischavantatgs envers persunas cun impediments (LImp).

² Per las contribuziuns gia garantidas valan las disposiziuns vertentas.

II.

Il relasch "Lescha davart las taglias communalas e davart las taglias da baselgia (LTCTB)" DG [720.200](#) (versiun dals 01-01-2021) vegn midà sco suonda:

¹⁾ CS [745.1](#)

Art. 11 al. 1

¹ Libras u libers da la taglia sin midada da maun èn:

- f) **(midà)** las persunas giuridicas ch'èn libras da l'obligaziun da pajar taglia sin basa da ~~l'artitgel 78 alinea 1 litera f~~ **l'artitgel 78 alinea 1 litera f** da la ~~lescha~~ **Lescha** da taglia¹⁾, per bains immobigliars che servan directamain, unicamain ed irrevocablamain a l'intent da la liberaziun da taglia-;
- g) **(nov)** las interpresas da traffic e d'infrastructura en il senn da l'artitgel 78 litera k da la Lescha chantunala da taglia, per immobiglias che servan a l'activitad concessiunada.

III.

Il relasch "Lescha davart il traffic public en il chantun Grischun (LTP)" DG [872.100](#) (versiun dals 01-01-2016) vegn aboli.

IV.

Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

La Regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur da questa lescha.

¹⁾ DG [720.000](#)